

**Східноукраїнський інститут
економіки та управління**

II МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«ЕКОНОМІКА СЬОГОДЕННЯ:
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ТА ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ»**

25 квітня 2020 року

II МЕЖДУНАРОДНАЯ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

**«ЭКОНОМИКА СОВРЕМЕННОСТИ:
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ
И ИННОВАЦИОННЫЕ АСПЕКТЫ»**

25 апреля 2020 года

Запоріжжя
2020

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка сьогодення: актуальні питання та інноваційні аспекти».

У збірник увійшли матеріали секцій: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економічна статистика», «Економіка галузевих ринків», «Економіка суспільного сектору», «Економіка розвитку», «Міжнародна економіка», «Фінансова економіка», «Банки та банківська діяльність», «Ринок цінних паперів», «Поведінкова та експериментальна економіка», «Економіка фірми», «Економіка і менеджмент інновацій».

Наукове видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

Усі матеріали публікуються в авторській редакції.

Економіка сьогодення: актуальні питання та інноваційні аспекти: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 25 квітня 2020 року). – Східноукраїнський інститут економіки та управління. – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2020. – 160 с.

Экономика современности: актуальные вопросы и инновационные аспекты: сборник материалов II Международной научно-практической конференции (г. Запорожье, 25 апреля 2020 года) / Восточноевропейский институт экономики и управления. – Запорожье: ОО «ВИЭУ», 2020. – 160 с.

Полякова Ю.В., Бублей Г.А. ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	105
---	-----

СЕКЦІЯ 10. ФІНАНСОВА ЕКОНОМІКА

Гамова О.В. ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМІВ ДО ЗРОСТАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАШИНОБУДУВАННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	108
Заїчко І.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ	110
Зінкевич Т.О., Бендзак С.Я. ОСОБЛИВОСТІ БЮДЖЕТУВАННЯ В СТРАХОВІЙ КОМПАНІЇ ...	113
Селіверстова Л.С. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ КІБЕРРИЗИКІВ	115

СЕКЦІЯ 11. БАНКИ ТА БАНКІВСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Шелудько С.А., Єгорова А.С. ДІЯЛЬНІСТЬ ЄВРОПЕЙСЬКИХ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ	118
---	-----

СЕКЦІЯ 12. ПОВЕДІНКОВА ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Бабійчук І.В., Іванченко А.В. ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМАНДИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	122
Латишев К.О., Бондаренко А.О. СТРУКТУРНІ ЗМІНИ СПОЖИВАЦЬКИХ ІНТЕРЕСІВ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	124

СЕКЦІЯ 13. ЕКОНОМІКА ФІРМИ

Бакай В.Й. НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВИЙ ПРОЦЕС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	126
---	-----

СЕКЦІЯ 11. БАНКИ ТА БАНКІВСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Шелудько С.А.

кандидат економічних наук,

викладач кафедри банківської справи

Єгорова А.С.

студентка факультету фінансів та банківської справи

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, Україна

ДІЯЛЬНІСТЬ ЄВРОПЕЙСЬКИХ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ

В умовах глобалізації спостерігається багаторазове збільшення оборотів капіталів на міжнародних фінансових ринках. Разом з тим, у світі спостерігаються безперервні інтеграційні процеси, які різною мірою охоплюють усі держави, а найбільше – з високим рівнем економічного розвитку. Міжнародні економічні об'єднання почали швидко поширюватися у другій половині XX століття. Спільні умови розвитку, за рахунок розташування країн в одному регіоні, стимулювали країни до інтеграції в єдине, в тому числі й фінансове, утворення. В цілому, у відповідності з Європейським Економічним Прогнозом (зима 2020 р.) європейська економіка зараз залишається на шляху стійкого і помірного зростання [1].

У контексті інтеграційної взаємодії країн, формування більш географічно локалізованих об'єднань було започатковано в Європі. Європейська валютно-фінансова інтеграція є однією з найважливіших тенденцій розвитку світової фінансової системи. Саме тому, постає необхідним проаналізувати особливості європейських міжнародних організацій та їх вплив на міжнародні фінанси. В порівнянні з іншими регіонами світу, у Європі досягли найвищого рівня співробітництва економічних систем держав у єдиній організації.

Загалом, міжнародні організації є структурами, які, за рахунок своєї діяльності та активного співробітництва між собою, впливають на розвиток світової економіки. Розглянемо найсуттєвіші та найвпливовіші на сьогодні міжнародні організації країн Європи.

Для більшості економістів Європейський Союз в цілому розглядається як вдалий приклад формування регіонального інтеграційного об'єднання, гідний наслідування. Хоча погляд на ЄС як на міжнародну організацію є дискусійним, варто відзначити виразну економічну та (протягом 20 останніх років) валютно-фінансову компоненту в діяльності цього наддержавного утворення.

Загальні цілі формування ЄС прописані в основному договорі. Головною метою цього союзу є сприяння миру, поліпшення добробуту народів. Крім цього, виділяють наступні цілі:

- єдиний європейський простір;
- спільна зовнішня політика і безпека;
- сприяння збалансованому і тривалому економічному прогресу;
- ефективне ведення торгівлі всередині Європи та інші.

Окрему увагу слід приділити діючому в рамках Європейського союзу валютному союзу – Єврозоні. Введення єдиної європейської валюти, на думку багатьох експертів і вчених-економістів, є необхідним кроком у розвитку економічної інтеграції європейських країн. Цей процес спрямований на підтримку і посилення зв'язків між країнами-членами союзу і підвищення їх конкурентоспроможності в світовій економіці. Єдина валюта – це вищий етап європейської економічної інтеграції [2].

Однак до власне фінансових міжнародних організацій, що зародилися або діють в Європі, варто в першу чергу відносити Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), Банк розвитку Ради Європи (СЕВ), Північний інвестиційний банк (НІВ) і Чорноморський банк торгівлі та розвитку (ЧБТР). Порівняння ключових аспектів їх діяльності наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Основні риси провідних європейських фінансових організацій

ЄБРР	СЕВ	НІВ	ЧБТР
1	2	3	4
<i>1. Місія</i>			
Створення ринкової економіки через іноземні інвестиції, зростання зайнятості та продуктивності завдяки зростанню доходів приватних підприємств.	Сприяння суспільній згуртованості і зміцненню соціальної інтеграції в Європі.	Фінансування проєктів, що підвищують продуктивність і сприяють довколишньому середовищу країн Північної Європи та Балтії.	Формування торговельних зв'язків, міждержавних інвестицій та нових робочих місць у чорноморських країнах.
<i>2. Завдання</i>			
Демократія; допомога перехідним економікам; гендерна рівність; екологічна та соціальна стійкість.	Інклюзивне зростання; підтримка вразливих груп; екологічна стійкість.	Стійке зростання; технологічні інновації; протидія змінам клімату; розвиток економіки замкнутого циклу; захист морського середовища.	Модернізація економік країн-членів, вільне пересування капіталів, інтеграція економік цих країн у світову економічну систему.

Закінчення таблиці 1

1	2	3	4
<i>3. Інструменти</i>			
Гнучкі позички, пайова участь у акціонерному капіталі, торговельні гарантії.	Проектні позички, програмні позички, механізм співфінансування ЄС, механізм фінансування публічного сектору, програма міжсекторальних позичок.	Корпоративні позички, суверенні позички, муніципальні позички, позичкові програми, інвестиції в зелені облігації, проектне та структуроване фінансування.	Кредитування, гарантії, інвестиції у власний капітал, андерайтинг, фінансовий лізинг, форфейтинг.
<i>4. Цільові сектори</i>			
Великі проекти, навколишнє середовище, інфраструктура, комунальні господарства, банки, підприємства, компанії, приватний сектор, МСБ.	Біженці та мігранти, соціальне житло, життєві умови, природні катастрофи, довколишнє середовище, культурна спадщина, охорона здоров'я, освіта, публічна влада, МСБ.	Енергетика, водопостачання, інфраструктура, транспорт, телекомунікації, промисловість, послуги, фінансові установи, МСБ.	Промисловість, агропромисловий комплекс, зовнішня торгівля і фінансовий сектор, транспортна, телекомунікаційна, енергетична галузі, МСБ.
<i>5. Статутний капітал (на кінець 2019 р.)</i>			
€30 млрд	€3,09 млрд	€3,32 млрд	€3,45 млрд
<i>6. Країни-члени</i>			
40	41	8	11

Джерело: складено авторами на підставі [3–6]

Як свідчить зміст табл. 1, спільними рисами аналізованих інституцій є орієнтованість на зростання та розвиток, які забезпечуються використанням широкої палітри інструментів.

Водночас, виразно фінансовий характер мають місії Північного інвестиційного банку та Чорноморського банку торгівлі та розвитку, в той час як інші організації декларують соціально-політичні завдання, де

комерційній складовій відводиться другорядна, допоміжна роль. Це свідчить про те, що активне поглиблення міждержавного співробітництва в галузі публічних фінансів відбувається на макрорегіональному рівні. Варто зазначити, що окреме місце названі банки виділяють сегменту малого та середнього бізнесу, що підкреслює його роль у забезпеченні економічного зростання, особливо в країнах, що розвиваються.

Відмінними рисами представлених організацій є те, що деякі з них ставлять за мету досягнення глобального рівня залучення країн до співпраці. За рахунок того, що Європейський банк реконструкції і розвитку збільшив статутний капітал у 2019 р. на 50% – до €30 млрд, він є найбільшим з чотирьох банків за ресурсами у абсолютному й відносному вираженні на одну країну.

Варто згадати також Організацію з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ). Її роль у контексті економічної діяльності обумовлена чинниками, які загрожують усім державам, у т. ч. корупція, відмивання грошей, економічну і соціальну нерівність. Робота ОБСЄ спрямована на подолання цих та інших загроз, які провокують зростання незаконної економічної діяльності [7]. Остаточно сформована у 1995 р., ця організація забезпечує підтримку стійкого економічного зростання задля ефективного протистояння загрозам безпеці.

Таким чином, інтернаціоналізація фінансово-економічної сфери постає визначальною умовою функціонування європейських міжнародних організацій. Не зважаючи на відмінні у розглянутих об'єднаннях організаційно-економічні та операційні риси, всі вони спрямовують свою діяльність на сприяння цілям сталого розвитку, що набуло особливої актуальності протягом останніх місяців. Лише спільними зусиллями провідних економік світу, об'єднаних у рамках міжнародних і регіональних організацій (у першу чергу, розглянутих нами) можна протистояти згубному впливу глобальної рецесії, фінансуючи та підтримуючи суспільно-важливі галузі безвідносно до їх масштабу.

Список використаних джерел:

1. European Economic Forecast. Winter 2020 (Interim). Institutional Paper 121. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip121_en.pdf
2. European Union. The euro. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://europa.eu/european-union/about-eu/euro_en
3. European Bank for Reconstruction and Development. Sectors and topics. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ebrd.com/what-we-do/sectors-and-topics.html>
4. The Council of Europe Development Bank. Mission and history. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://coebank.org/en/about/mission/>
5. NIB. About. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://coebank.org/en/about/mission/>
6. Black Sea Trade and Development Bank. What we offer. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bstdb.org/what-we-offer>
7. OSCE. Economic activities. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.osce.org/economic-activities>

Наукове видання

**ЕКОНОМІКА СЬГОДЕННЯ:
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ТА ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ**

Збірник матеріалів

II Міжнародної науково-практичної конференції

Видано в авторській редакції

Адреса для листування: 69063, м. Запоріжжя, вул. Лермонтова, 17, офіс 32
телефон +38 095 314 96 69
E-mail: office@siee.zp.ua

Підписано до друку 30.04.2020. Формат 60х84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Ум. друк. арк. 8,14. Тираж 100. Замовлення № 0420-105.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Надруковано у поліграфічному центрі
Східноукраїнського інституту економіки та управління